

Samlerapport for data rapportert til NKR

NKR, SKDE

30. september 2016

Innhold

Innledning	4
Oppsummeringstall for NKR	5
Rapport for NKR	7
Bakgrunnsdata	7
Aldersfordeling	7
Sivilstatus	7
Morsmål / etnisitet	8
Utdanning	8
Røyking	8
Arbeidsstatus	8
Har pasienten søkt om uføretrygd?	10
Har pasienten søkt om erstatning?	10
Tidligere ryggoperert	10
Kroppsmasseindex (Body Mass Index, BMI)	10
Varighet av smerter i rygg-/hofte og av utstrålende smerter på operasjonstidspunktet	12
ASA-grad	12
Radiologisk utredning	12
Radiologisk vurdering	12
Radiologiske funn/diagnoser	12
Virksomhetsdata	16
Type operasjon	16
Fordeling av hovedinngrep	16
Liggetid	16
Prescore	16
Resultatmål	19
Effekt av operasjon kontra prescore	19
Oswestry Disability Index (ODI)	19
EQ-5D	19
Rygg- og beinsmerter	19
Opplevd nytte av operasjon	23
Pasienttilfredshet	23
Informasjonsgrunnlag og ansvarsforhold	25

Figurer

1	Aldersfordeling.	7
2	Høyeste fullførte utdanning.	9
3	Tidligere operert?	11
4	Pasientenes BMI (Body Mass Index).	11
5	Prolapspasienter som har utstrålende smerter i mer enn ett år før operasjonen.	14
6	Prolapspasienter som har hatt smerter i rygg-/hofte i mer enn ett år før operasjonen.	15
7	Hovedinngrep.	17
8	Liggetid ved operasjon.	17
9	Prescore for hhv. EQ-5D, ODI, bein- og rygg smerter.	18
10	Figuren viser gjennomsnittlig endring i Oswestry, 12 mnd. etter operasjon, per år.	20
11	Endring i EQ-5D, 12 mnd.etter operasjon	21
12	Endring i rygg smerter, 12 mnd.etter operasjon	21
13	Endring i bein smerter, 12 mnd.etter operasjon	22
14	Hvilken nytte mener du at du har hatt av operasjonen?, (12 mnd etter operasjon)	23
15	Hvor fornøyd er du med behandlinga du har fått på sykehuset?, 12 mnd etter operasjon	24

Tabeller

1	Antall registreringer ved hver avdeling siste 5 år, samt totalt siden 2010. . .	6
2	Aldersfordeling.	7
3	Sivilstatus for opererte pasienter	8
4	Pasientenes morsmål	8
5	Arbeidsstatus	8
6	Spm: Har du søkt om uføretrygd?	10
7	Spm: Har du søkt om erstatning fra forsikringsselskap eller folketrygden, eventuelt yrkesskadeerstatning)?	10
8	Fordeling av ASA-grad	12
9	Radiologisk vurdering	12
10	Radiologiske diagnoser	13
11	Hovedinngrep.	16

Innledning

Dette dokumentet gir resultater fra databasen til Norsk Kvalitetsregister for Ryggkirurgi (NKR). Resultatene er basert på de data som ved rapportdato er registrerte i databasen. Rapporten bør brukes til internt kvalitetssikringsarbeid og for å motivere til forbedringer av klinisk praksis og registrering til NKR.

Kvaliteten på alle resultater som kommer ut av registeret, inkludert denne samlerapporten, er avhengig av at hvert enkelt sykehus registrerer data konsekvent og nøyaktig på så mange pasienter som mulig, og at pasientene besvarer spørreskjema som sendes ut hhv. 3 og 12 måneder etter operasjonen.

Om og i hvor stor grad sykehusene rapporterer til NKR, vil bli lagt ut offentlig på vår hjemmeside og/eller på frittsykehusvalg.no

Kvaliteten på den informasjonen som kommer ut av registeret er avhengig av dekningsgraden til registeret, komplettheten av de innsamlede data, om opplysningene er korrekte og hvor mange pasienter som svarer på etterkontroll, dvs. responsraten.

Dekningsgraden er avhengig av to faktorer:

- Hvor mange av de avdelinger som opererer ryggpasienter som leverer data til NKR
- Hvor stor andel av de som blir operert ved de enkelte sykehusavdelinger som blir registrert.

Registeret vil alltid inneholde flere preoperative enn postoperative opplysninger. Dette skyldes at mange pasienter ikke vil ha rukket å svare på spørreskjema etter 3 og 12 måneder. Som eksempel nevnes at de som blir operert i 2014 ikke vil få 12 måneders oppfølging før i 2015. I tillegg er det en del pasienter som ikke returnerer/besvarer spørreskjema. De får en purring per brev som inneholder et nytt spørreskjema.

Komplettheten avhenger av mengden manglende informasjon i spørreskjemaene, dvs. ubesvarte, åpne felter ("missing values"). Nærmere beskrivelse av registerets formål, utforming, innhold, tekniske løsning og bruksområde, samt årsrapporter, finnes og kan lastes ned fra www.ryggregister.no (Se "Registerbeskrivelse", "Praktisk veileder" og "Brukerhåndbok") med linker.

Det registreres ca 350 ulike variabler i databasen til NKR. Disse kan deles i 3 hovedkategorier:

1. Bakgrunnsdata:
Demografiske og sosioøkonomiske data, samt andre kjente risikofaktorer som kan ha betydning for operasjonsresultatet.
2. Virksomhetsdata:
Diagnose, behandling, liggetid, operasjonstid, antibiotikaprofylakse m.m.
3. Resultatmål
Kliniske endepunkter blir brukt som kvalitetsindikatorer. Til dette brukes et sett validerte måleinstrumenter som er anbefalt i internasjonal litteratur. Følgende resultatmål brukes:
  - Endring av ryggspesifikk funksjon i dagliglivets aktiviteter og sykdomsspesifikk livskvalitet (Oswestry Disability Index, ODI).
  - EQ-5D. Dette er et generelt livskvalitetsmål som gir mulighet til å beregne utkomme etter kirurgi i såkalte kvalitetsjusterte leveår (QALYs). Dette målet kan også brukes til å sammenligne utkomme på tvers av behandlinger for ulike sykdommer.
  - Pasientvurdert nytte av operasjon.

- Yrkesstatus, andel av de som var sykemeldte før operasjon som er tilbake i jobb etter 3 og 12 måneder.
- Pasientens tilfredshet med behandlingen.
- Endring av smerte i rygg og bein (numerisk smerteskala).
- Endring av selvevaluert helsetilstand (VAS-skala).
- Komplikasjoner.

Både bakgrunnsvariabler og virksamhetsdata er faktorer som kan være med å påvirke utkomme etter kirurgi. Disse kan være forskjellige ved de ulike kirurgiske enhetene. Siden resultatene ikke er justert for mulige forskjeller, egner de seg ikke til direkte sammenlikning av sykehus/avdelinger.

Figurene og tabellene i dette dokumentet representerer et utvalg av det som snart vil bli tilgjengelig "on-line" fra NKR's registerportal på helseregister.no. Etter pålogging kan man hente ulike typer informasjon fra NKR, hovedsakelig i form av figurer, som kan lastes ned til ulike filformat, for eksempel PowerPoint. I rapporteringssystemet kan du få mer detaljert informasjon ved å gjøre utvalg av dataene, for eksempel for kjønn, hovedinngrep og år. Du kan eksempelvis få fram bakgrunnsopplysninger om pasientene (f.eks. alder, kjønn, røyking, BMI) innenfor hvert hovedinngrep. Når du logger deg inn har kun tilgang til egne data som kan være sammenstilt med tall for hele landet. Videre er det mulig å laste ned rådatasett i ulike filformat, slik at du kan gjøre egne analyser av de data som tilhører ditt sykehus. På grunn av krav fra datatilsynet, er det nødvendig med tofaktorautentisering av brukerne. Dette medfører at passord må sendes per SMS. Rapportene er kun tilgjengelig for registrerte brukere.

For å logge deg inn, bør du ha mobiltelefonen klar og følge denne linken:

helseregister.no

(Dersom du ikke er registrert bruker, finner du også skjema for å bestille brukerkonto her.)

Det vises for øvrig til tidligere distribuert informasjon på:

www.ryggregisteret.no.

Resultattjenesten er en dynamisk tjeneste. Tilbakemelding fra de kliniske miljøene er derfor helt nødvendig for at det skal fungere etter hensikten og oppfylle brukernes behov. Har du spørsmål, kommentarer eller andre tilbakemeldinger, kontakt:

Mai.Lisbet.Berglund@unn.no

Oppsummeringstall for NKR

Registrering av operasjoner i NKR startet i september 2006. Siden det i 2006 var få registreringer, har vi valgt å vise resultater fra og med 2007. Tabell 1 viser antall registreringer gjort ved de respektive avdelinger hvert år. Vi ser at det per dags dato er 45 avdelinger som registrerer og at det totalt er registrert 22484 operasjoner. Av disse er 53.1% utført på menn og 46.9% på kvinner. Siste inngrep registrert i datauttrekket som ligger til grunn for denne rapporten, ble utført 2015-12-31. .

	2011	2012	2013	2014	2015	Sum
Ahus	7	50	150	66	137	418
Aleris, Bergen	146	217	264	145	94	878
Aleris, Oslo	170	152	4	38	189	700
Ålesund	116	105	103	127	102	638
Arendal	65	84	95	87	81	485
Bærum	84	79	88	65	111	478
Bodø	13	5	0	0	27	68
Drammen	90	148	102	185	245	830
Elverum	127	94	126	146	139	756
Flekkefjord	6	12	10	1	8	46
Førde	0	0	0	0	0	7
Gjøvik	96	85	74	94	73	523
Haugesund	0	5	38	54	42	139
Haukeland, nevrokir	102	158	169	185	166	827
Haukeland, ort	1	4	0	1	18	27
Kolibri Medical Group	0	0	18	3	0	21
Kristiansand	99	96	112	109	138	623
Kysthospitalet Hagevik	215	202	243	267	255	1384
Larvik	51	29	0	0	0	83
Levanger	63	75	98	112	114	546
Lillehammer	82	91	61	61	99	433
Martine Hansens	237	319	270	302	340	1695
Namsos	46	64	55	93	73	359
NIMI	33	27	24	127	110	339
Oslofjordklinikken Øst	217	266	300	345	340	1615
Oslofjordklinikken Vest	0	0	0	6	58	64
Østfold	0	0	0	61	48	109
Rana	13	10	19	22	23	114
Rikshospitalet, nevrokir	70	37	52	55	63	367
Rikshospitalet, ort	1	15	4	2	0	22
Skien	0	1	23	41	38	103
St.Olavs, nevrokir	313	345	323	345	353	1954
St.Olavs, ort	65	58	46	50	32	311
Stavanger, nevrokir	107	212	200	172	155	846
Stavanger, ort	84	231	234	235	271	1055
Teres Colloseum, Oslo	1	5	41	26	25	112
Teres Colloseum, Stavanger	43	0	0	31	44	125
Teres, Bergen	11	0	0	0	0	15
Teres, Drammen	36	43	37	0	0	138
Ullevål, nevrokir	0	34	79	30	41	184
Ullevål, ort	130	117	135	125	161	784
Ulriksdal	76	92	9	0	0	338
UNN, nevrokir	301	275	218	219	245	1546
Volda	8	24	29	27	38	139
Volvat	0	0	21	79	139	240
Sum	3325	3866	3874	4139	4635	22484

Tabell 1: Antall registreringer ved hver avdeling siste 5 år, samt totalt siden 2010.

Rapport for NKR

Denne rapporten kan genereres for utvalg av de registrerte dataene. Datautvalget i denne rapporten er følgende:

- Pasienter operert i perioden 2010-01-01 til 2015-12-31

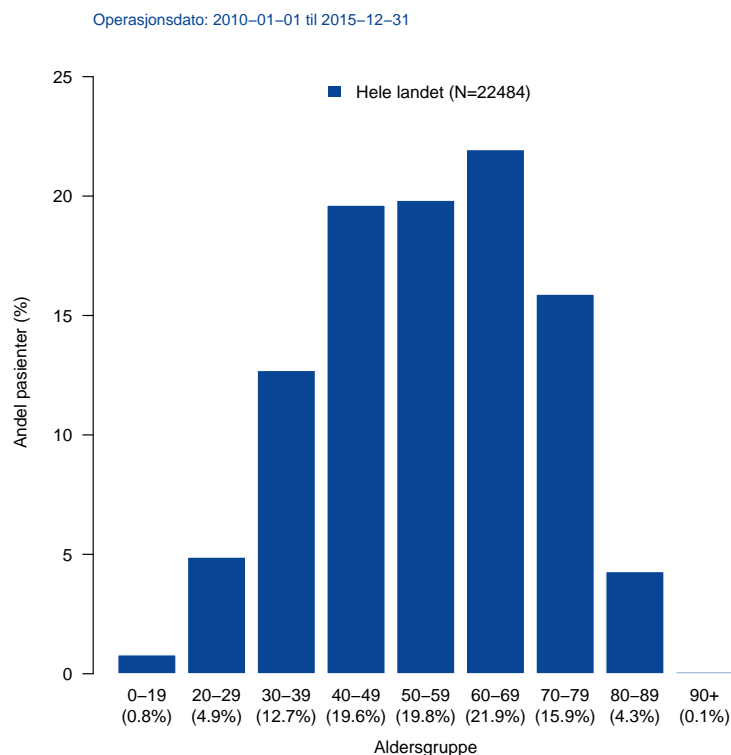
Bakgrunnsdata

Aldersfordeling

	0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90+
Andeler	0.8%	4.9%	12.7%	19.6%	19.8%	21.9%	15.9%	4.3%	0.1%
Antall	178	1098	2855	4411	4457	4934	3573	962	16

Tabell 2: Aldersfordeling.

Figur 1 viser aldersfordeling for alle pasienter. De nøyaktige tallene for aldersfordelinga framgår av Tabell 2.

Figur 1: Aldersfordeling.

Sivilstatus

Tabell 3 viser sivilstatus for alle som ble operert ved NKR sammenliknet med resten av landet.

	Antall	Andeler
Gift	12755	56.7%
Samboer	3874	17.2%
Enslig	5694	25.3%
Ikke svart	161	0.7%
Tot. ant.	22484	

Tabell 3: Sivilstatus for opererte pasienter

Morsmål / etnisitet

	Antall	Andeler
Norsk	21197	94.3%
Samisk	33	0.1%
Annet	1164	5.2%
Ikke svart	90	0.4%

Tabell 4: Pasientenes morsmål

Tabell 4 viser fordeling av norske, samiske og andre fremmedspråklige pasienter. Andel fremmedspråklige pasienter (inkl. samisk) var 5.3% for NKR.

Utdanning

Figur 2 viser nivå av utdanning. Opplysningene om utdanning er rapportert av pasientene selv.

Røyking

Det er 25% av mennene og 26% av kvinnene som røyker. Total andel røykere er 26%

Arbeidsstatus

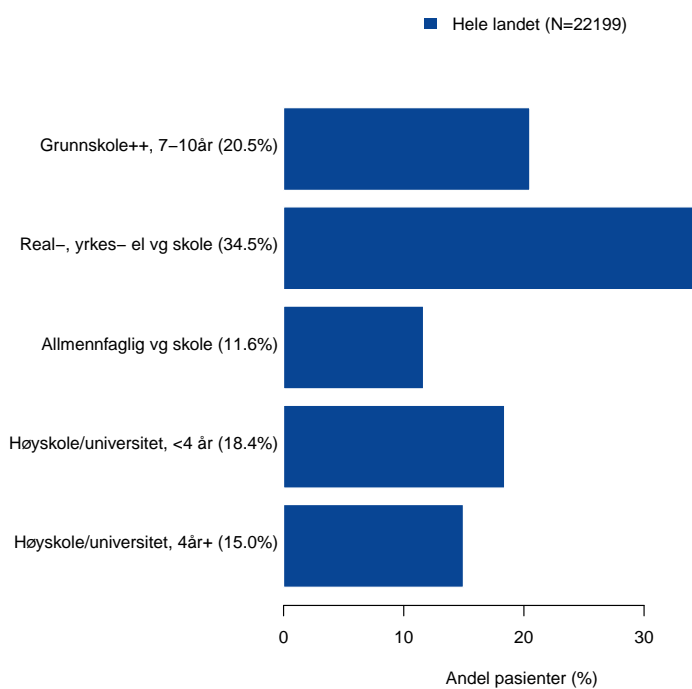
	Andeler
I arbeid	18.4%
Hjemmeværende	1.5%
Student/skoleelev	1.5%
Pensjonist	24.7%
Arbeidsledig	1.1%
Sykemeldt	25.3%
Aktiv sykemeldt	1.1%
Delvis Sykemeldt	7.6%
Attføring/rehabilitering	6.1%
Uføretrygdet	12.8%

Tabell 5: Arbeidsstatus

Tabell 5 viser fordeling av arbeidsstatus for de 97.4% av pasientene som har svart på arbeidsstatus. Andelen pasienter som mottok sykepenger (sykemeldte, uføretrygdete eller personer på attføring) og av den grunn var helt eller delvis ute av jobb før operasjonen (preop) var 52.9 %. Median varighet av sykemelding/attføring/rehabilitering før operasjon var 16 uker.

Operasjonsdato: 2010-01-01 til 2015-12-31

Figur 2: Høyeste fullførte utdanning.

Har pasienten søkt om uføretrygd?

Tabell 6 viser pasientenes svar på spørsmålet: “Har du søkt om uføretrygd?” for alle pasienter operert NKR sammenliknet med landet for øvrig.

	Andeler
Ja	2.3%
Nei	75.6%
Planlegger å søke	1.9%
Er innvilget	12%
Ikke besvart	8.2%

Tabell 6: Spm: Har du søkt om uføretrygd?

Har pasienten søkt om erstatning?

Tabell 7 viser pasientenes svar på spørsmålet: “Har du søkt om erstatning?”

	Andeler
Ja	2.2%
Nei	88.1%
Planlegger å søke	2.1%
Er innvilget	1.7%
Ikke besvart	5.9%

Tabell 7: Spm: Har du søkt om erstatning fra forsikringsselskap eller folketrygden, eventuelt yrkesskadeerstatning)?

Tidligere ryggoperert

Informasjonen er hentet fra legeskjema. Figur 3 viser en prosentvis fordeling mellom primær-operasjon, det vil si første gangs operasjon, og operasjoner hos pasienter som har vært operert tidligere. Søylen representerer hvert år frem til i dag. Tallet på toppen av søylen viser antall operasjoner utført det aktuelle året.

Av de pasientene som hadde vært operert tidligere var 63.5% operert i samme nivå, 31% operert i annet nivå og 5.5% operert i både samme og annet nivå.

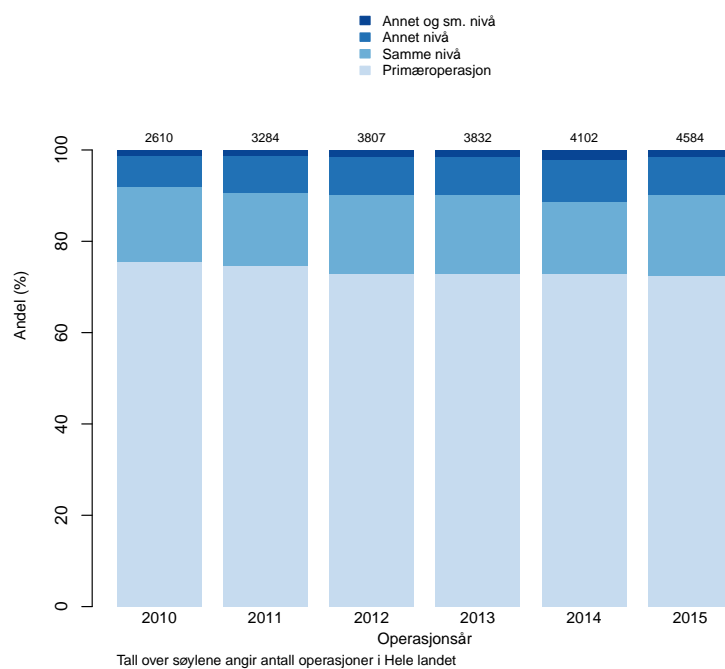
Kroppsmasseindex (Body Mass Index, BMI)

Opplysninger om høyde og vekt er rapportert fra pasientene selv. BMI er gitt ved:

$$\text{BMI} = \frac{\text{Vekt}(kg)}{\text{Høyde}^2(m^2)}$$

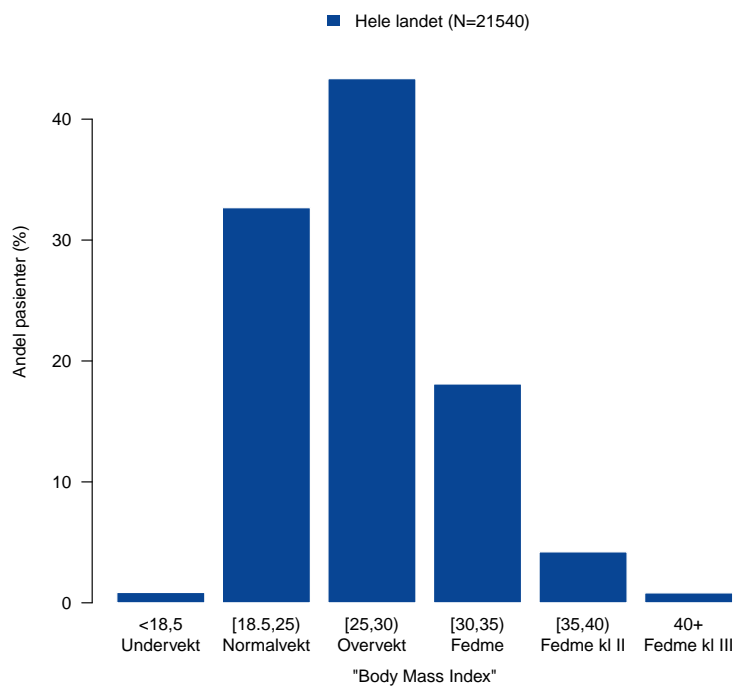
Figur 4 viser fordeling av BMI for alle pasienter.

Operasjonsdato: 2010-01-01 til 2015-12-31

Figur 3: Tidligere operert?

Operasjonsdato: 2010-01-01 til 2015-12-31

Figur 4: Pasientenes BMI (Body Mass Index).

Varighet av smerter i rygg-/hofte og av utstrålende smerter på operasjonstidspunktet

Spørsmålene er besvart av pasienten. Tabellene ?? og ?? viser fordeling av hvor lenge pasientene har hatt hhv. smerter i rygg/hofte og utstrålende smerter.

ASA-grad

ASA angir pasientens "sårbarhet" i forhold til å få anestesi og operasjon på en skala fra 1 til 5. Opplysningene skal hentes fra anestesiskjema som fylles ut av anestesilege/sykepleier før operasjon. Tabell 8 viser fordeling av ASA grad. Andelen pasienter med ASA grad I-II var 87.3%.

	Antall	Prosent
I	7457	33.2%
II	12164	54.1%
III	2536	11.3%
IV	36	0.2%
Ikke besvart	291	1.3%

Tabell 8: Fordeling av ASA-grad

Radiologisk utredning

Radiologisk vurdering

	Antall	Andeler
CT	1587	7.1%
MR	21925	97.5%
Radikulografi	178	0.8%
Diskografi	3	0%
Diagnostisk blokade	79	0.4%
Røntgen LS-columna	4541	20.2%
Med fleksjon/ekstensjon	925	4.1%
Tot. ant.	22484	

Tabell 9: Radiologisk vurdering

Tabell 9 viser hvor stor andel av pasientene som har vært til ulike typer radiologisk undersøkelse. Spørsmålene er besvart av leger. En pasient kan ha vært til flere undersøkelser.

Radiologiske funn/diagnoser

Tabell 10 viser diagnoser basert på radiologiske funn hos alle pasienter operert ved NKR sammenliknet med landet for øvrig. Spørsmålene er besvart av leger. En pasient kan ha flere diagnoser/radiologiske funn.

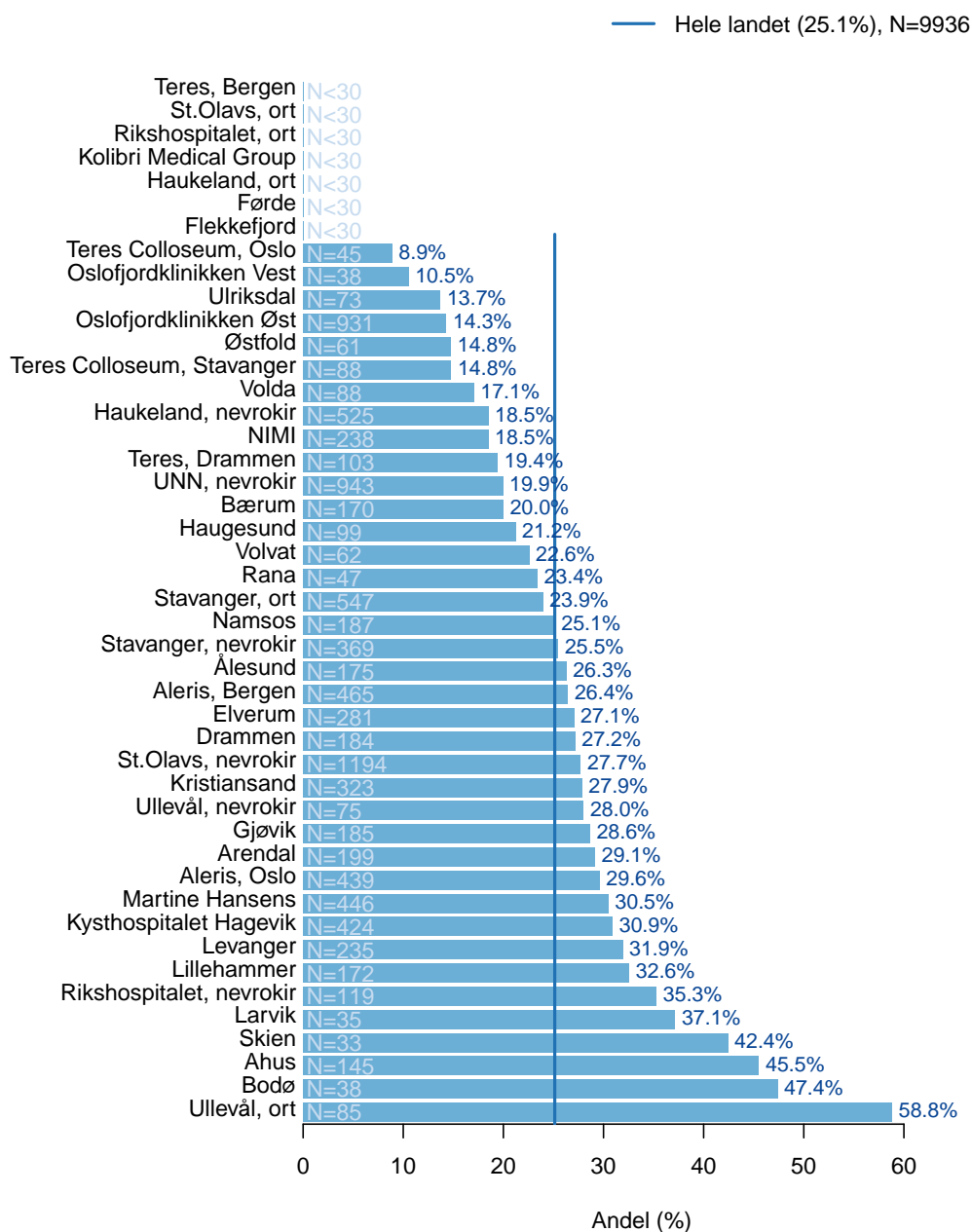
"Normalt" er registrert som eneste billedfunn hos 11 pasienter. "Normal" kan ikke være eneste billedfunn, så eventuelle registreringer skyldes sannsynligvis feil/unøyaktig registrering.

	Antall	Andeler
Skiveprolaps	11133	49.5%
Sentral spinalstenose	6550	29.1%
Lateral spinalstenose	6793	30.2%
Foraminal stenose	2229	9.9%
Degenerativ rygg/skivedegenerasjon	3260	14.5%
Istmisk spondylolistese	643	2.9%
Degenerativ spondylolistese	1818	8.1%
Degenerativ skoliose	482	2.1%
Synovial syste	413	1.8%
Pseudomeningocele	5	0%
Tot.ant.	22484	

Tabell 10: Radiologiske diagnoser

Operasjonsdato: 2010-01-01 til 2015-12-30
Hovedinngrep: Prolapskirurgi

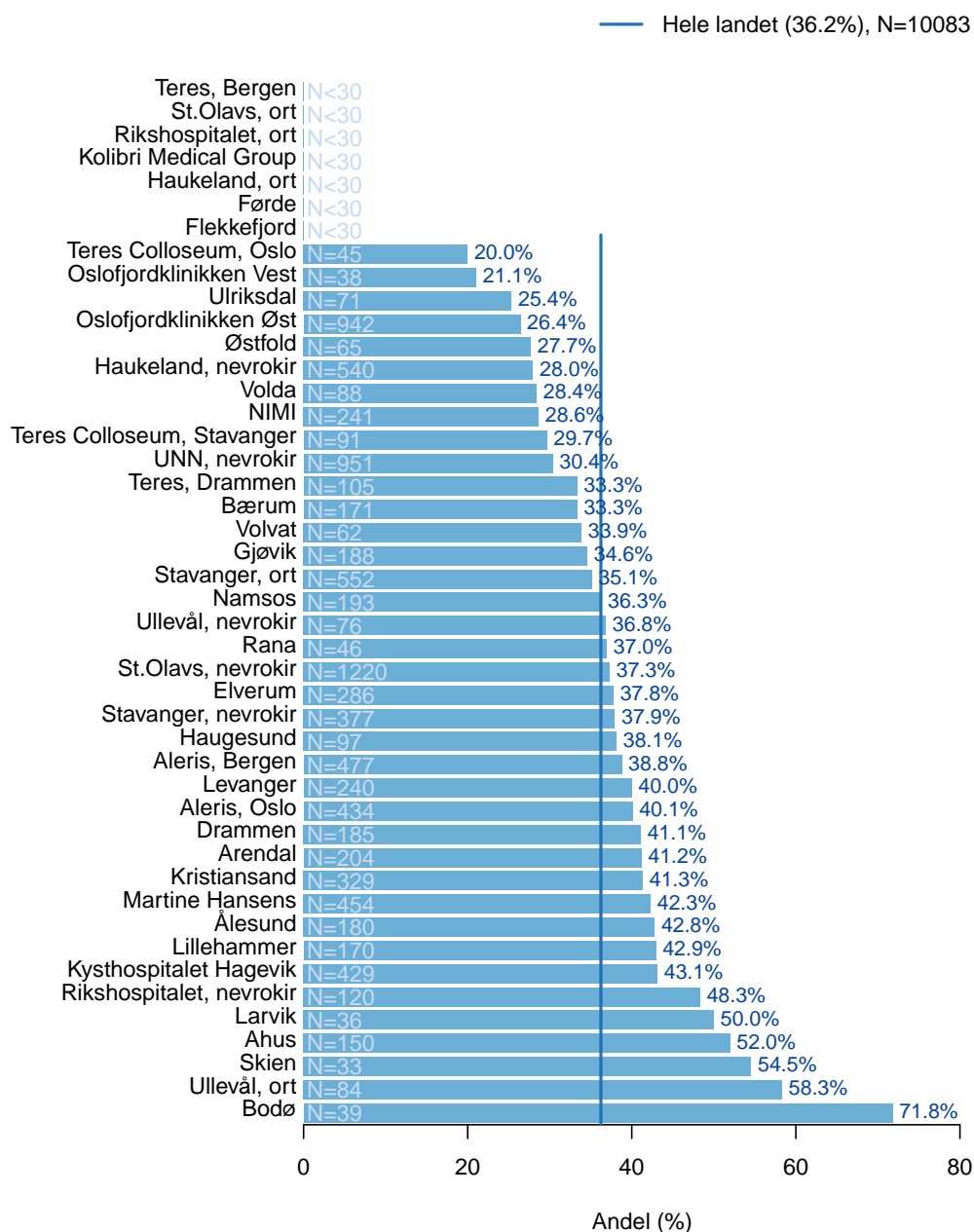
Varighet av utstrålende smerter minst ett år

Figur 5: Prolapspasienter som har utstrålende smerter i mer enn ett år før operasjonen.

Operasjonsdato: 2010-01-01 til 2015-12-31
Hovedinngrep: Prolapskirurgi

Varighet av rygg-/hoftesmerter minst ett år

Figur 6: Prolapspasienter som har hatt smerter i rygg-/hofte i mer enn ett år før operasjonen.

Virkningsdata

Type operasjon

Det er flere variabler i spørreskjema 2A som definerer hvilken type operasjon som er gjort. I databasen til NKR genereres det i alt 8 hovedkategorier av operasjoner ("Hovedinngrep") og disse underkategoriseres i 19 underkategorier (type Hovedinngrep, "Inngrep"), basert på hva kirurgene har fylt ut i spørreskjema 2A.

Noen inngrep kan være registrert på en slik måte at de ikke lar seg definere inn i noen av gruppene. Dette skyldes i hovedsak legens utfylling av skjema 2A er mangelfull og/eller unøyaktig. Målsetningen er at antall udefinerbare inngrep skal bli så lavt som mulig.

Totalt er 2.8 % av inngrepene udefinerbare.

Fordeling av hovedinngrep

Figur 7 viser fordeling av hovedinngrep av hver type. De nøyaktige tallene for antall registrerte operasjoner for hvert hovedinngrep framgår av Tabell 11.

	Antall	Andeler
Annet	637	2.8%
Prolapskirurgi	10467	46.6%
Foramenotomi	7022	31.2%
Laminektomi	1529	6.8%
Interspin. implantat	15	0.1%
Fusjonskirurgi	2581	11.5%
Skiveprotese	123	0.5%
Rev. av implantat	110	0.5%

Tabell 11: Hovedinngrep.

Liggetid

Informasjonen er hentet fra legeskjema. Figur 8 viser gjennomsnittlig antall liggedøgn per år og fordeling av liggedøgn.

```
## Warning in 1:dim(RegData): numerical expression has 2 elements: only the first used
```

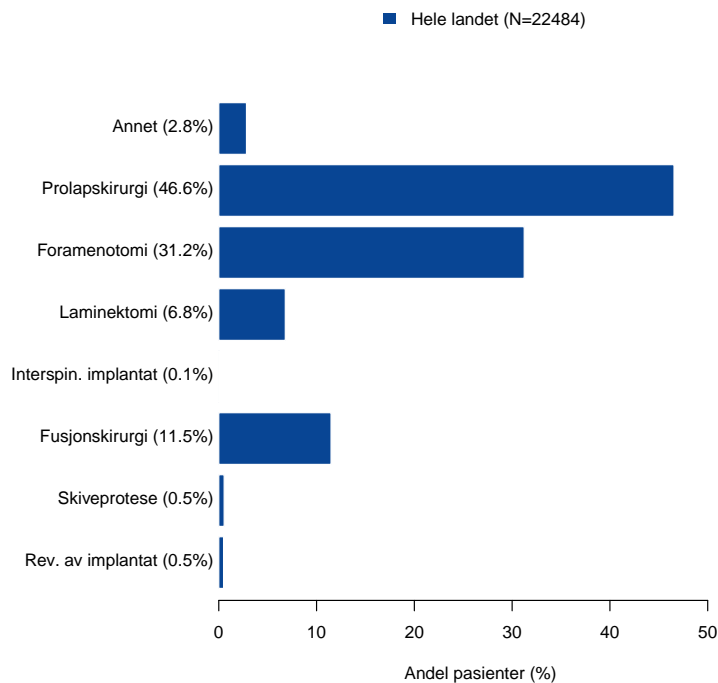
Prescore

Pasientene som i utgangspunktet har mye plager, vil kunne forvente størst gevinst av en operasjon, mens de som har lite plager vil ha mindre potensial for forbedring og større risiko for forverring ("tak- og gulveffekter"). Det vil si at en stor del av variasjonen når det gjelder utkomme etter kirurgi, henger sammen med hvor streng indikasjonsstillingen har vært.

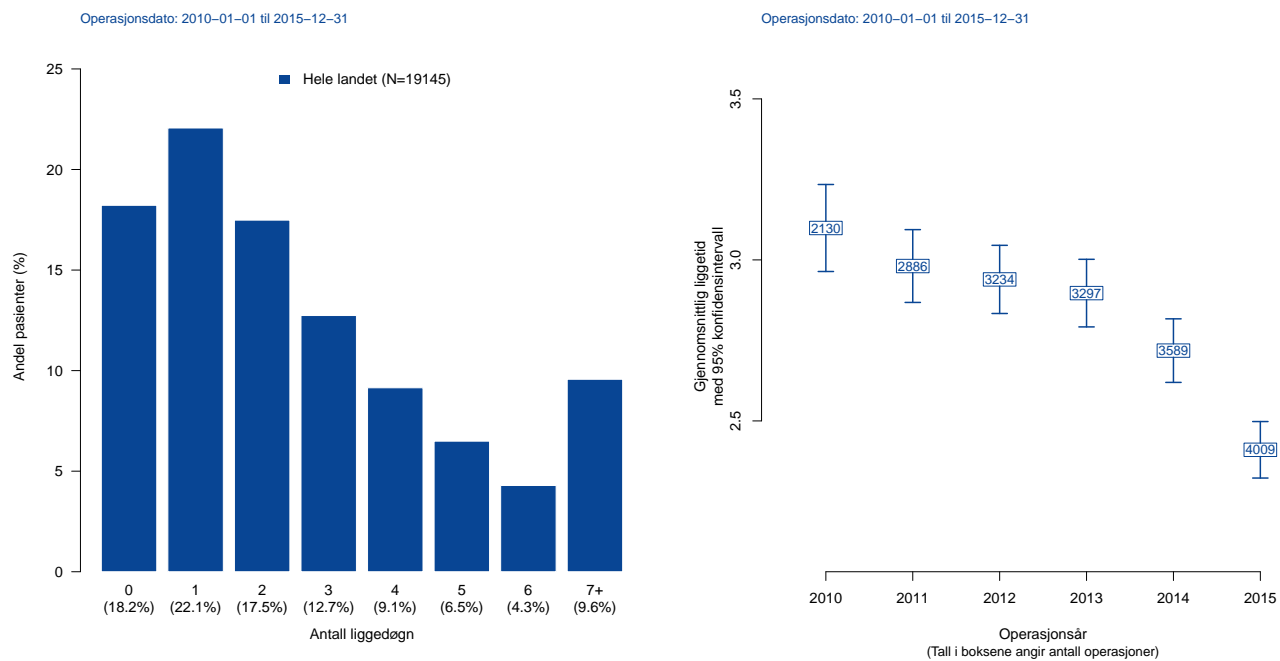
Figur 9 viser score av EQ-5D, Oswestry Disability Index(ODI), smerter i bein og rygg før operasjon, dvs. hvor dårlig fysisk funksjon og sykdomsspesifikk livskvalitet var. Prescore gir en pekepinn på hvor streng operasjonsindikasjonen har vært.

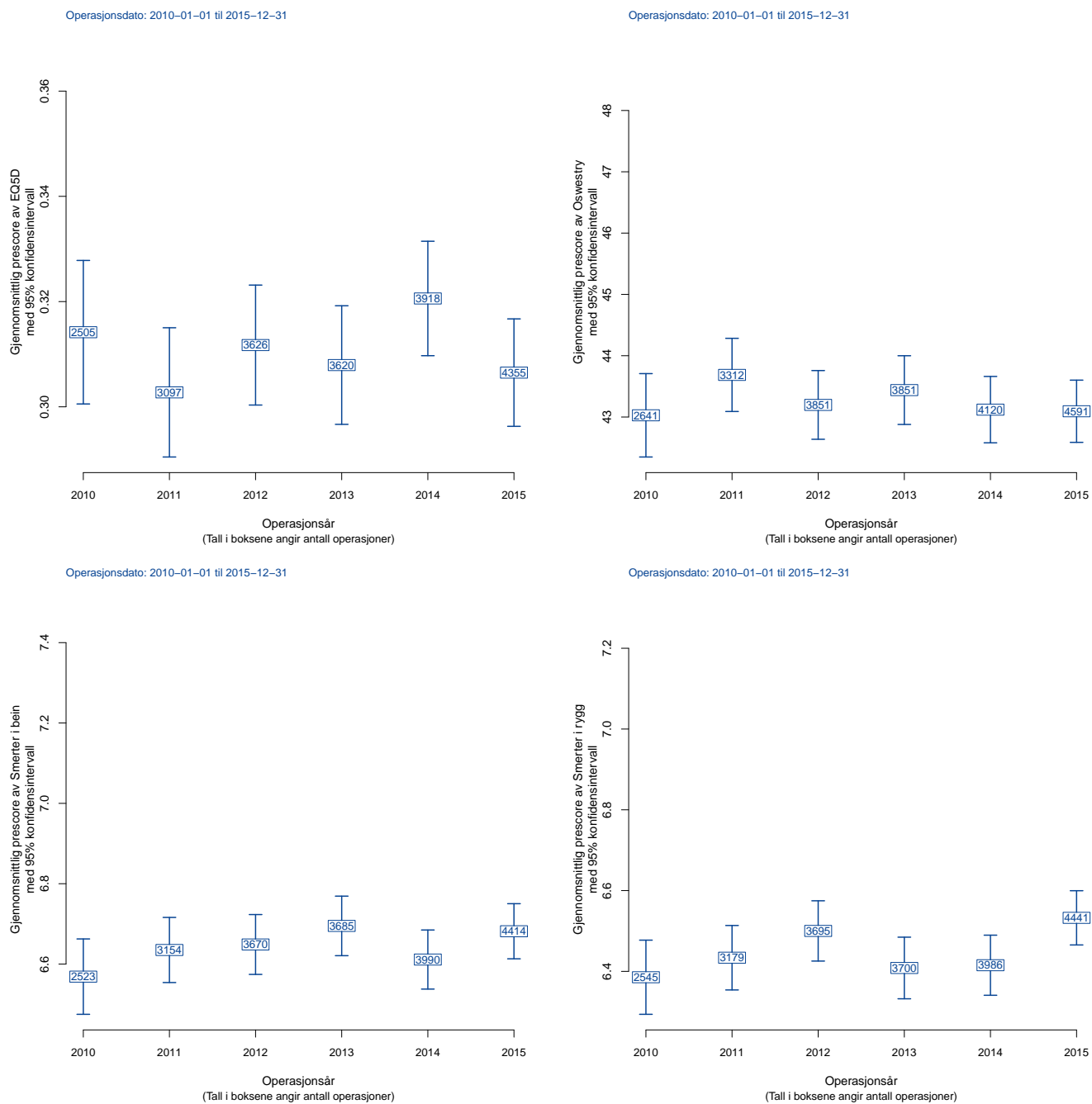
Operasjonsdato: 2010-01-01 til 2015-12-31

Figur 7: Hovedinngrep.

Figur 8: Liggetid ved operasjon.

Figur 9: Prescore for hhv. EQ-5D, ODI, bein- og rygg smerter.

Resultatmål

All informasjon i dette kapitlet er hentet fra pasientskjema. Ingen av resultatmålene er justert for eventuelle ulikheter i pasientpopulasjonene.

Effekt av operasjon kontra prescore

Dette avsnittet oppsummerer hvor stor betydning prescore av Oswestry, EQ5D og smerte har for effekten av en operasjon. Er man i utgangspunktet nesten frisk, er sjansen for at man blir verre betydelig, mens er man så dålig at man ikke kan bli verre, kan man forvente ei betydelig forbedring (tak- og gulveffekter). Figur ?? viser sammenhengen mellom prescore og endring i de ulike effektmålene. Det er verd å merke seg at hvis pasienten har svak indikasjon i utgangspunktet, er det stor sjanse for at han/hun faktisk blir verre.

Oswestry Disability Index (ODI)

ODI er en score for fysisk funksjon og et sykdomsspesifit livskvalitetsmål. Skalaen går fra 0 til 100, hvor 0 angir ingen funksjonshemming og følgelig beste livskvalitet. Figur 10 viser hhv. fordeling av ODI før og 12 mnd. etter operasjon ved NKR og gjennomsnittlig endring i ODI for hvert år hos pasienter operert ved NKR sammenliknet med landet for øvrig. Figur ?? viser andel pasienter med klinisk signifikant forbedring av ODI (dvs. minst 30%) 12 mnd. etter operasjon. Høyre del av figuren viser gjennomsnittlig endring hos pasienter operert ved NKR 12 måneder etter operasjon sammenliknet med landet for øvrig og de tre avdelingene/sykehusene som har med størst forbedring i ODI. Merk at resultatene *ikke* justert for forskjeller i pasientpopulasjonene.

EQ-5D

EQ-5D er et generelt livskvalitetsmål, tradisjonelt benyttet av helseøkonomer, men det har også vist seg å fungere som livskvalitetsmål i ryggkirurgi. Skalaen går fra -0.6 til 1, hvor lav verdi angir lav livskvalitet.

Figur 11 viser endring i EQ-5D score 3 og 12 mnd. etter operasjon.

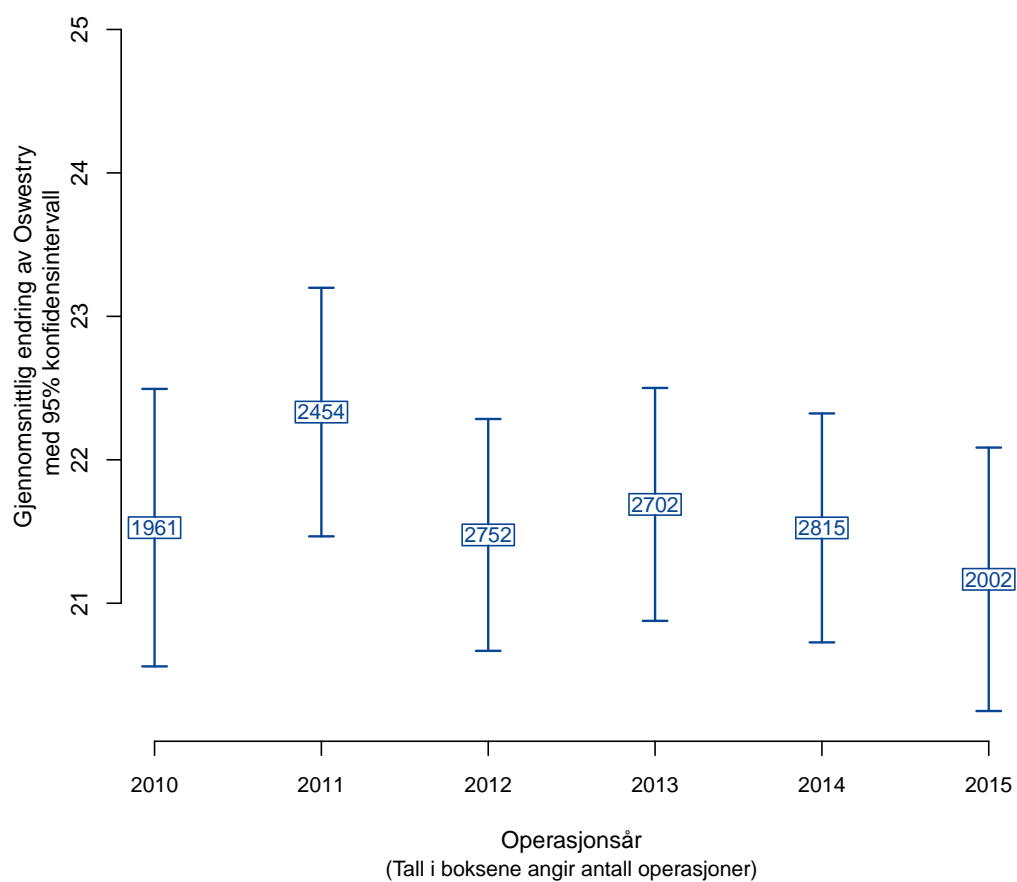
Rygg- og beinsmerter

Skala for rygg-/beinsmerter går fra 0 til 10, hvor 0 betegner ingen smerte.

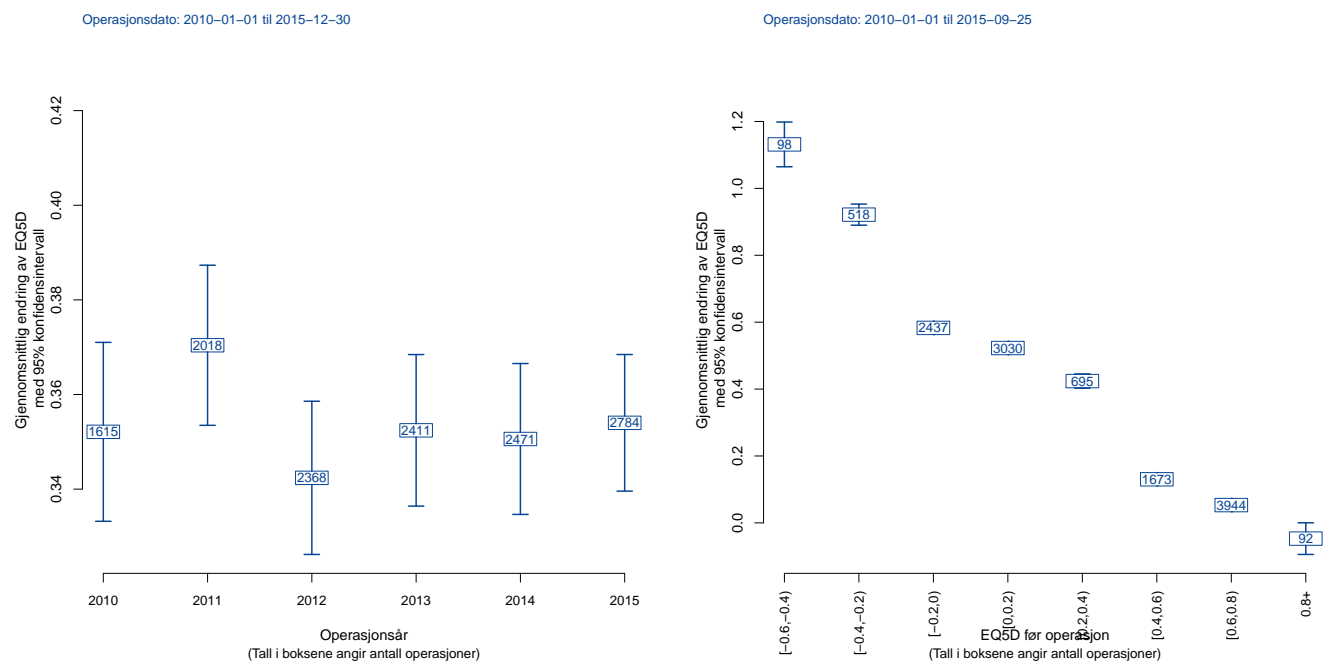
Figur 12 endring av ryggsmarter fra før til etter operasjon, samt endring i ryggsmarter.

Figur 13 viser differansen av ryggsmarter fra før til etter operasjon.

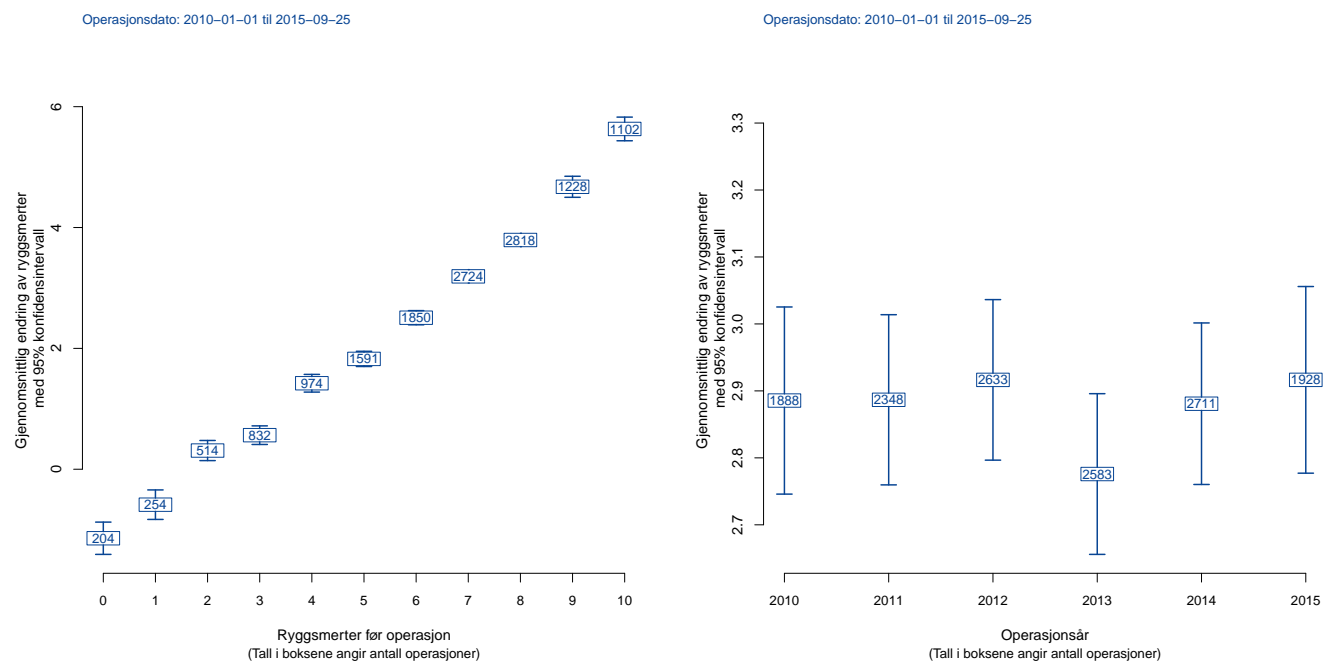
Operasjonsdato: 2010-01-01 til 2015-09-25

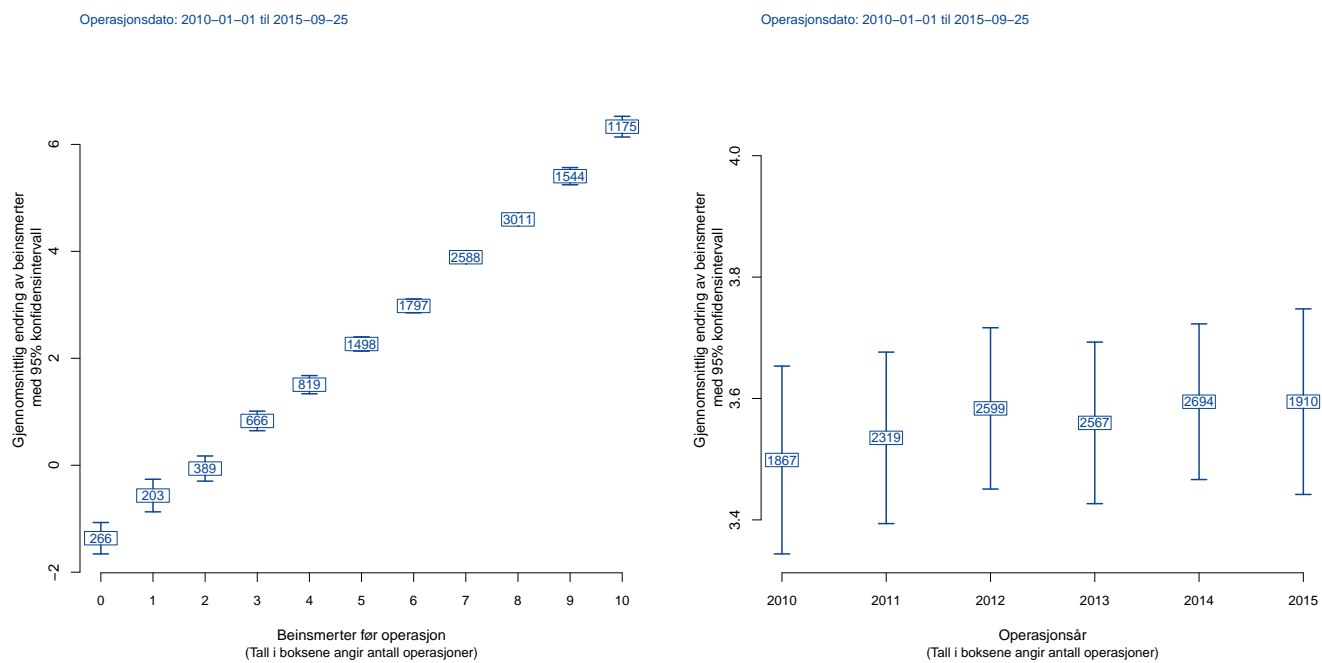
Figur 10: Figuren viser gjennomsnittlig endring i Oswestry, 12 mnd. etter operasjon, per år.

Figur 11: Endring i EQ-5D, 12 mnd.etter operasjon

Figur 12: Endring i ryggsmerter, 12 mnd.etter operasjon

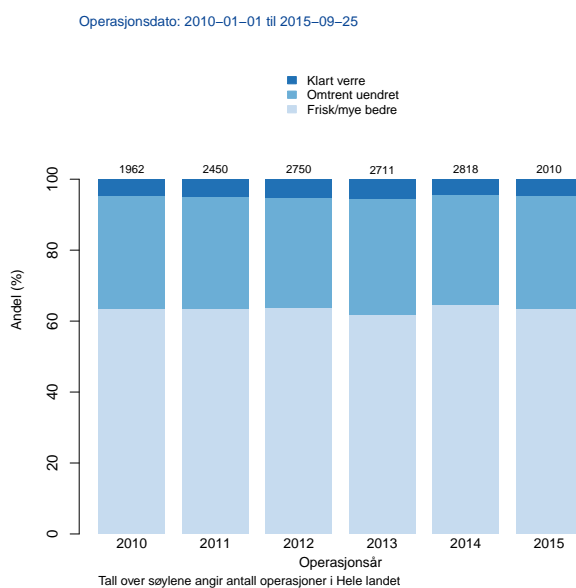

Figur 13: Endring i beinsmerter, 12 mnd.etter operasjon

Opplevd nytte av operasjon

Figur 14 viser hvor stor nytte pasientene opplever å ha hatt av behandlingen 12 mnd. etter operasjon ved NKR fordelt på år. Det hvite merket på søylene angir andel pasienter som angir at de har blitt "Frisk" eller "Mye bedre" i landet for øvrig. Tallet øverst på søyla angir antall pasienter som har svart. I figuren er det gjort følgende aggregering av svaralternativene i spørreskjemaet:

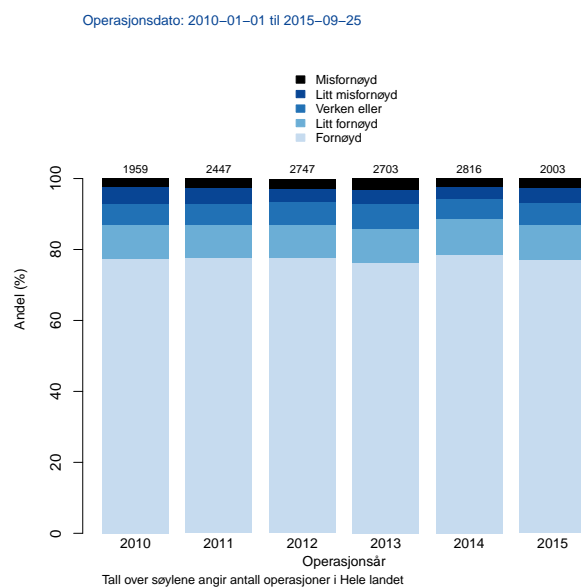
- "Frisk mye/bedre" omfatter "helt bra" og "mye bedre"
- "Omtrent uendret" omfatter "litt bedre", "ingen endring" og "litt verre"
- "Klart verre" omfatter "mye verre" og "verre enn noen gang før"

Figur 14: Hvilken nytte mener du at du har hatt av operasjonen?, (12 mnd etter operasjon)

Pasienttilfredshet

Figur 15 viser hvor fornøyde pasientene er 12 mnd. etter operasjon ved NKR fordelt på år. Det hvite merket på søylene angir andel fornøyde pasienter i landet for øvrig. Tallet øverst på søyla angir antall pasienter som har svart.

Figur 15: Hvor fornøyd er du med behandlingen du har fått på sykehuset?, 12 mnd etter operasjon

Informasjonsgrunnlag og ansvarsforhold

Denne rapporten er fremstilt automatisk på grunnlag av en mal laget av *Senter for Klinisk Dokumentasjon og Evaluering* (SKDE) på oppdrag fra registeret. Alle resultater er basert på tall fra registeret og er gyldige per rapportdato. Tilsvarende rapport av annen dato kan derfor gi andre resultater siden datagrunnlaget er basert på hva som til enhver tid er registrert i databasen.

Alle vurderinger og tolkninger av data, såvel som feil i resultater på bakgrunn av feil i datagrunnlaget er det styringsgruppa for registeret som er ansvarlige for, ikke SKDE.

Denne rapporten presenterer data på aggregert nivå og inneholder derfor ingen data om enkeltpersoner. I tilfeller der utvalget inneholder få registreringer og er kombinert med for eksempel demografisk informasjon, kan det ikke utelukkes at rapporterte data kan tilbakeføres til enkeltpersoner. Det er registeret sitt ansvar å vurdere hvorvidt rapporten skal vurderes som sensitiv eller ikke.

SKDE ønsker å bruke fri og åpen programvare der det er mulig og formålstjenelig. Denne rapporten er laget ved bruk av statistikkverktøyet *R*, dokumentverktøyet *L^AT_EX* og rapporteringsløsningen *JasperServer* som alle er programvare basert på åpen kildekode.